

Lieksan kaupungin lausunto valtiovarainministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Kaupunginhallitus 18.09.2023 § 294
600/03.00.00.00/2023

Valmistelija

Talousjohtaja

Valtiovarainministeriö pyytää Lieksan kaupungin lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Taustaa

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa kuntien vastuulla olleet sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät vuoden 2023 alusta kunnilta sekä sairaanhoitopiireiltä ja erityishuoltopiireiltä hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle. Samalla niille siirtyivät sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien varat ja velat sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain (616/2021) mukaisesti. Voimaansaattamisessa säädetään myös omaisuuden siirtojen verokehittelystä siten, että niistä ei syntyisi veroseuraamuksia tuloverotuksessa eikä varainsiirtoverotuksessa.

Kuntien itsensä järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen omistus säilyi kunnilla, jotka veloitettiin vuokraamaan nämä tilat hyvinvointialueille vuoden 2025 loppuun. Hyvinvointialueille on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa yhdellä vuodella. Sama koskee niin sanottuja vapaaehtoisia sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymiä ja niiden omistamia toimitiloja, jotka vuokrataan vastaavalla tavalla hyvinvointialueille. Siirtymäajan päätyttyä vuokrausta on katsottava lähtökohtaisesti harjoitettavan kilpailutilanteessa markkinoilla, jollainen toiminta on kuntalakiin (410/2015) sisältyvän yhtiöittämisvelvoitteen johdosta annettava osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Siirrettäviin varoihin sisältyvistä kiinteistöistä ja arvopapereista on tällöin suoritettava varainsiirtoveroa.

Eduskunta edellytti sote-uudistusta koskevaan hallituksen esitykseen HE 241/2020 vp antamaansa vastaukseensa (EV 111/2021 vp) liittyvässä lausumassa varainsiirtoveron vapauttamista koskevan arvioinnin käynnistämistä ja muutosesitysten tuomista eduskunnan hyväksyttäväksi. Lausuman mukaan muutosesitysten valmistelussa tulee huomioida EU:n valtiontukisäännöt.

Tavoitteet

Varainsiirtoverolakia muutettaisiin väliaikaisesti siten, että varainsiirtoveroa ei olisi suoritettava, kun kunta tai niin sanottu vapaaehtoinen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymä viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä luovuttaa järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olleen hyvinvointialueelle vuokraamansa kiinteistön tai toimitilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet omistamalleen yhtiölle sen osakkeita vastaan.

Liiketoimintasiirrossa tapahtuvan kiinteistön tai arvopaperin luovutuksen varainsiirtoverovapautta koskevasta säännöksestä poistettaisiin vaatimus siitä, että luovutuksen tulee tapahtua sellaiselle yhtiölle, joka on perustettu jatkamaan toimintaa.

Varainsiirtoverolain arvopaperin määritelmää muutettaisiin siten, että arvopaperilla tarkoitetaan myös arvopaperin luovutuksen yhteydessä luovutettua lainasaamista, kun suoritus lainasaamisesta tulee arvopaperin luovuttajan hyväksi. Lisäksi lakiin otettaisiin säännökset arvopapereina tapahtuvaan voitonjakoon sovellettavasta käännetyistä verovelvollisuudesta sekä tarkistettaisiin verovelvollisuutta osakeyhtiölain mukaisessa vähemmistöosakkeiden lunastusmenettelyssä.

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti ottamalla lakiin säännös kunnan ja kuntayhtymän hyvinvointialueille vuokraamien, vastaanottavalle yhtiölle siirtyvien kunnan tuloverotuksessa verovapaan toiminnan käytössä olevien toimitilojen ja muun omaisuuden hankintamenon määräytymisestä vastaanottavassa yhtiössä.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuu lausuntopyyntöön viimeistään 20.9.2023. Kunnilta pyydetään lausuntoa siltä osin kuin esitys koskee kuntien ja kuntayhtymien sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen verovapautta.

Lieksan kaupungin lausunto

Lieksan kaupunki pitää hyvänä lakiesitystä muuttaa varainsiirtoveroa ja elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia väliaikaisesti vuoteen 2030 asti ja puoltaa esitystä poistaa vaatimus luovutuksesta sellaiselle yhtiölle, joka on perustettu jatkamaan toimintaa.

On tärkeää, ettei hyvinvointialueuudistuksesta aiheudu kunnille veroseuraamuksia toimista, jotka ovat lainsäädännön kautta osa tätä muutostyötä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon valtiovarainministeriölle liittyen varainsiirtoverolain muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Kaupunginhallitus antaa talousjohtajalle valtuudet tehdä lausuntoon teknisluonteisia korjauksia, kuten kirjoitusvirheet tms.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon valtiovarainministeriölle liittyen varainsiirtoverolain muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Kaupunginhallitus antoi talousjohtajalle valtuudet tehdä lausuntoon teknisluonteisia korjauksia, kuten kirjoitusvirheet tms.

Lisätietoja

Talousjohtaja Hannele Pöykkölä, p. 040 1044 020, sähköposti [hannele.poykkola\(at\)lieksa.fi](mailto:hannele.poykkola(at)lieksa.fi)

